

stregli, cesarica pa 12 ženam, najstari mož ima 102 leti, najstariša žena pa 91 let. — Ministri so se posvetovali, kako bi se dala železnica od Zenice v Bosni potegniti dalje v Sarajevo in do Lima; sklenilo se pa še ni nič. — Južna železnica je še nam dolžna 34 milijonov goldinarjev, to pa uže 22 let in celo brez obresti; to je vendar preveč, ker sicer vsakemu božjemu krstu davkoplačilnemu pri nas zvesto računijo zamudenskih obrestij! — Ogersko-magjarska vlada je v 10 letih dače od 154 milijonov potisnila do 218 milijonov in še dolga najela 386 milijonov. Dolgo takih bremen ne bodo zmagovali. Čudna je novica iz Ogerskega prišedša, da nameravajo cesarjeviča Rudolfa in jegevo nevesto Štefanijo kronati kot ogerskega kralja in kraljico. Kaj hočejo s tem? — V Bosni se tje došli delavcem in podjetnikom huda godi, ni dela, ne zaslužka, pač pa tolovajev; v Bihači in Banjiluki so zarad teh proklicali hitro sodbo.

Vnanje države. Česar smo se uže več let bali, to se je zgodilo na Francoskem. Tamošnja vlada, sami freimavrerji in judje, zaukazala je jezuitom raziti se in vse samostane in učilišča svoja do 31. avg. t. l. zapustiti. Hotela jih je iztirati, vsaj inostrance. Toda med jezuiti je mnogo Angležev in Rusov in je torej angleška in ruska vlada žugala vse francoske trgovce in postopače napoditi. Vsled tega francoska vlada ni se upala jezuitov izgnati, ampak zadovolji se s tem, da jim vse delovanje in samostansko življenje zatre. Jednako bo kmalu tudi zoper druge redovnike postopala in naпослед se lotila škofov in mešnikov, da uniči na Francoskem vso cerkvo. To je cilj in konec freimavrerjem in judom. — Angleška kraljica je se volilnemu hrupu doma umaknila in odpotovala na Nemško v Baden. Bivša francoska cesarica je se pa v Zulu-Kafersko deželo podala molit na mestu, kder je bil jeni sin Napoleon ubit. — Italijanska vlada kupiči orožja v severnej Italiji čedalje več, te dni bila je planinska artilerija iz Turina premeščena v Verono. — Bismark in Gorčakov, nemški in ruski cesar, sta se zopet porazumila, ob enem je upanja, da se naredi na Nemškem konec „kulturnej borbi“ na Ruskem pa car porazumi s Poljaki; vse te novice so magjarske in judovsko-nemške časnike vidno iznemirile. Jednako grabi Švicarje strah pred sosedi; začenjajo meje utrjevati; prediranje njihove Gothardove planine za železniški tunel zahtevalo je mnogo žrtev; 108 ljudi bilo je usmrtenih in blizo 300 ranjenih. Črnogorskemu knezu ponujajo Turki namesto Plave in Gusinja večji kos zemlje ob Skadarskem jezeru. Bolgari so v Plevni našli 10000 pušek in 16 kanonov, katere je bil ondi Osman-paša zakopal, bolgarsko sebranje začelo je zborovati v Sofiji, kamor je tudi knez došel iz Rusije nazaj. — Angleži v Afganistanu bili so zopet od večih strani napadeni; napad mora biti nevaren, ker jim vlada iz Indije naglo dopošilja 10 regimentov in 3 bate-

rije v pomoč. — V južni Ameriki so Chilenci vzeli mesto Moquequa.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje k Bohinjskemu jezeru na Savici.

Poznavši uže več delov lepe naše slovenske domovine želel sem si dolgo videti tudi bohinjko stran, bohinjko jezero in Savico. To dan danes nima nobenih posebnih težav, človek zamudi le malo časa in ne potroši v ta namen nobene velike svote. Uživa pa pogled v veličansko naravo, ima prijetno zavest, da je videl znamenit del lepe kranjske dežele. Odpotil sem se v šolskih počitnicah zgodaj zjutra s poštnim vlakom na Bled, kamor sem bil že ob 6. uri došel. Tukaj sem imel dobri dve uri časa odpočiti se in okrepčati za daljno pot ter tudi ogledovati Blejsko jezero z njegovo rajsko okolico, kar mi je sicer vse že dobro znano bilo. Ob 8. uri pa se vsedem na poštni voz, ki me je peljal proti Bohinju. Najprvo pelja cesta poleg jezera, potem se dvigne malo na vzgor, a se proti vasi „Bohinjska Bela“ zopet vznizuje. Bohinjka Bela je lična vasica s čednimi hiščami. Tu sem se malo vstavil, pozdravil v naglici svoje znance, katerih uže veliko let nisem videl, namreč učitelja in župnika, ter jo dalje krenil. Da pa ničesar ne zamolčim, povem, da sem pokušal v krčmi prav dobrega „brinovca“, katerega bi si bil želel nekoliko seboj vzeti za trenutke, v katerih pokvarjenemu želodeu tako zdravilo prav dobro dě. Pa to ni bilo mogoče. Učitelj je bil tako prijazen, da me je spremljal nekoliko časa po cesti, ki drži navzdol proti Bohinjski Savi. Kmalo zagledamo pred nami „Babji zob“, to je špičasta skalnata štrlina na desnem bregu Save.

Dolina Bohinjske Save postane kar naenkrat prav tesna; ni več prostora v njej, kolikor ga ravno Sava za svojo strugo treba in cesta, ki je v dobrem stanju. Skozi tri dolge ure se vozi človek po dolini, katero obdajajo samo gozdnate zeló visoke gore. In vendar so se bili ljudje tudi v ta del gorenjske strani, ki je nekako čisto ločen od drugega sveta, morebiti že v starodavnih časih naselili. Našli so se ostanki fužin v Bohinji, ki so morebiti še iz rimljanskih časov. Nekateri trdē, da so v tem kraji Rimljani orožje izdelovali in Valvazor pripoveduje, da so se med Bohinjko Belo in Bistrico našli paganski gradovje in grobi. Da bi bili ti kraji uže v rimljanski dobi obljudeni, to se ravno ne da dokazati, ali zanesljivi zgodovinski viri pripovedujejo, da so se naselitive v te kraje v srepnjem veku vršile. Nemški cesarji (posebno Henrik II. in Henrik IV.) so bili že zgodaj (Henrik II. je to na prigovarjanja svoje soproge, svete Kunigunde, že l. 1004 storil) podarili brikenskim škofom (Briksen je mesto na Tirolskem) Bled in velik del gorenjske strani, skoro gotovo vse porečje Bohinjske in Dolinske Save.

Velikega dobička jim ti gorati, slabo obljudei kraji niso donašali, užitek so jim dajali le naravni gozd, reke, jezera, lov in ribstvo. Vendar gre tim tujim gospodom ta čast, da je brixenski škof Hagon l. 1120 ustanovil samostan v Bohinji, čegar ime se v listinah „Cruskilach“ glasi (morda od besede „hruške“, v „hruškah“; kajti med divjim gozdnim drevjem so bile menda hruške edino le okoli samostana vsajene). V ta klošter se je bil na stare dni sam ustanovitelj podal in je tudi svoje življenje v njem dokončal. Kje je toda stal in koliko časa se je vzdržal, o tem se ničesar ne ve. Morda na onem kraji, ki se dan danes „Pozabljeno“ imenuje in kjer so našli temeljno zidovje cerkve.

Med takim premišljevanjem na stare čase se bližamo precej čedni vasi Nomen, kjer se je ozka dolina že nekaj odprla, in potem se peljemo v Bistrico, ki je glavni kraj v celem bohinjski dolini. Oddaleč smo zagledali novo cerkev, ki pa še ni dodelana, in je še le njeno zidovje in strešje ob času moje navzočnosti dovršeno bilo. Ljudje pomagajo zeló, da bi se nova božja hiša kmalu sezidala; ob nedeljah in praznikih dovažajo nekateri prostovoljno zidarsko gradivo, ker morajo v tednu za-se delati. Bistrica je precej velika, a ne prav snažna vas. Ljudstvo se peča z živinorejo, zlasti s sirarstvom, a župnik g. Mesar, ki ima zdaj z zidanjem nove cerkve velike skrbi, pridobil si je tudi za povzdigo sirarstva velike zasluge. S pomočjo podpore, katero daje na priprošnje kranjske c. kr. kmetijske družbe poljedelsko ministerstvo, ustanovilo se je 10 sirarskih družeb v Bohinji, namreč v Bitnjah, Savici, Nemškem rovtu, Nomen, Ravnah, v Belem polji, v Podholmu, Na poljih, Na ogradih in na Starih fužinah. Te družbe izdelujejo po strokovnjaškem navodu tako izvrsten sir, da se more lahko s švicarskim primerjati. Pa se prodaja tudi v trgovini pod tem imenom. V Bohinji se pečajo tudi z izdelovanjem lesenih posod, posebno škafov, in v Bistrici so tudi fužine, ki so lastnina „kranjske obrtnijske družbe“. Ne daleč od Bistrice, na precej visoki gori na levem bregu Bohinjske Save se dobiva posebna rudnina, katero so strokovnjaki „Bohinjsko rudo“ („Wocheinit“) krstili. To je zmes obstoječa iz železnega okisa, ilovice in galuna; izvažuje pa se v veliki meri celo na Prusko (prusko Šlezijo), kjer se v posebnih tovarnah dalje izdeluje. (Konec prih.)

Smešničar 14. Kako gladovnjak žgance je? No, tako: eden žgance ima v ustih, drugi v žlici, tretji pa — v očeh. Tako je gladovnjak žgance.

Razne stvari.

(Stradajočim Istrijanom) smo doposlali 52 fl. (Vkup 623 fl. 25 kr.), dalje darovali so Makolčanje po č. g. župniku A. Hajšku 6 fl. in č. g. Iv. Novak 2 fl.

(Kat. podpornemu društvu) so darovali: 1. Preč. gosp. Tomaž Jeretin, župnik na Teharjih „k svečanosti blagoslovljenja vogelnega kamna hiše šolskih sester za zidanje enega vogla“ 50 gld. 2. Neimenovana blaga oseba za zidanje 100 gld. 3. V ravno ta namen več neimenovanih iz celjske okolice: 17 gld. 4. Čg. Jakob Zupanič, kaplan pri sv. Lovrenci 2 gld. 5. 2 neimenovani osebi iz celjske okolice 11 gld. 6. Neimenovan iz Nove cerkve 1 gld. Bog plati!

(Južna železnica) namerava opuščeni brzovlak Dunaj-Mariborski zopet do Trsta prirediti. Sekundarni vlak Mürzzuschlag-Mariborski se podaljša do Pragerskega in tudi od Budimpešte do Pragerskega hoče uvesti brzovlak.

(Slovengraške sodniji) izročili so tolovaja, ki je na cesti v Gutenštajn dve ženski, kateri ste s semenom tržile, napal, pretepal in 90 krajcarjev oropal.

(Nepoznan tolovaj) je V. Grobina, sina nekega posestnika pri Celji napal, in puško, 10 fl. vredno, vzal in mu črni klobuk in 20 kraj. pobral.

(Fantov razbijavcev) 15 prišlo je iz Rač mariborskega okraja v Orehovo ves, kder so peli, upijali in plotove trgali in naposled posestnika K. Zmazeka in Žagarja grdo preteпали, slednjega so tudi z nožem ranili v ramo in bedro.

(Požar pokončal) je čreselski mlin M. Pongeršekov pri Slov. Gradci; škode je 9000 fl. Posestnik je bil zavarovan.

(Reguliranje Save pri Brečicah) sklenoli so l. 1875 ter stroške nastavili na 86.000 fl., a sedaj jih je uže 130.000 fl. Izvršeno delo ne ugaja in kmetje imajo s sodnijami opravka, ker se branijo doneskov doplačevati. Pravoč je, da je škoda za ogromni denar, ki se je celo brezuspešno v Savo zavrgel. To je huda novica, ako se uresniči.

(Pri sv. Krištofu pri Laškem) so požigali suho travo, toda ogenj ugrabil je kmalu tudi gojzd in se na 10 oralov razširil tako, da so ga vaščani komaj zadušili.

(Potrjeni načelniki in namestniki) okrajnim zastopom so gospodje v Laškem Konrad Amou in Janez Povše, v Šmariji Janez Anderlub in Franc Podgoršek (na Ponkvi), v Celji notar Mauricij Sajovic in dr. E. Langer.

(V Spielfeldu) so se uže do krvavega stepi zaradi novega broda čez Muro, ker je brodnina 6 kr. od človeka in živinčeta prevelika. Sedaj prevažajo ljudi zastonj.

(Prvi hrvatski vinski sejem) bil je dobro obiskovan. Prodalo je se vina za 10995 fl. Vsa Hrvatska in Slavonija pridela na 55.556 hektarah vinogradov po 1.270.000 hektolitrov vina na leto.

(Poslano.) Slovenski pisatelji, ki imajo gotove gledališke igre, bodi si izvirne ali poslovenjene, so uljudno prošeni, da svoje rokopise čim preje tem bolj pošljejo podpisanemu odboru. Dramatično društvo v Ljubljani bo pripravne proizvode ali priobčilo v „Slovenskej Taliji“ ali pa